

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE 2019

16 juillet 2019

PROPOSITION DE LOI

**relative à la procédure de
comparution immédiate**

(déposée par
Mme Kristien Van Vaerenbergh)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

BUITENGEWONE ZITTING 2019

16 juli 2019

WETSVOORSTEL

**betreffende de procedure van
onmiddellijke verschijning**

(ingediend door
mevrouw Kristien Van Vaerenbergh)

RÉSUMÉ

Cette proposition de loi vise à rétablir la procédure de comparution immédiate, partiellement annulée par la Cour constitutionnelle, moyennant quelques modifications législatives mineures, afin que la procédure accélérée puisse à nouveau être appliquée.

SAMENVATTING

Dit wetsvoorstel heeft tot doel om mits een aantal kleine wetswijzigingen de procedure van onmiddellijke verschijning, die gedeeltelijk vernietigd werd door het Grondwettelijk Hof, te repareren, zodat de snelrecht-procedure opnieuw kan toegepast worden.

EN REMPLACEMENT DU DOCUMENT DISTRIBUÉ
PRÉCÉDEMMENT

TER VERVANGING VAN HET VROEGER RONDGEDEELDE
STUK

00130

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	: socialistische partij anders
cdH	: centre démocrate Humaniste
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de numering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigegekleurd papier)

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition reprend, en l'adaptant, le texte de la proposition DOC 54 2942/001.

Le citoyen a perdu toute confiance en la justice, notamment parce qu'il estime que les réactions à certaines infractions ne sont pas toujours appropriées. Par exemple, lorsqu'un fauteur de troubles saccage des commerces mais n'est appelé à se justifier devant le juge qu'un an plus tard, ce long délai suscite l'incompréhension. De plus, lorsque le délai est trop long entre la commission d'une infraction simple – mais néanmoins sérieuse – et le jugement effectif de l'auteur de cette infraction, le sentiment de sécurité du citoyen en pâtit. En outre, ce délai peut nourrir un sentiment d'impunité chez cet auteur. Or, même lorsque les infractions sont légères, il convient de faire comprendre que la société ne tolère pas certains agissements. Une politique intégrée de sanction immédiate menée conjointement par la police et la justice requiert que les auteurs soient arrêtés, jugés et sanctionnés sans délai.

Le législateur s'est efforcé d'atteindre cet objectif en adoptant la loi du 28 mars 2000 insérant la procédure de "comparution immédiate" dans le Code d'instruction criminelle (article 216*quinquies* du Code d'instruction criminelle). Cette procédure s'applique à des affaires pénales simples, certes assez graves pour justifier la délivrance d'un mandat d'arrêt, mais pas assez complexes pour requérir une instruction judiciaire. Par ailleurs, il doit s'agir d'affaires de flagrants délits, ou les charges réunies dans le mois de la commission de l'infraction doivent être suffisantes pour que l'affaire soit soumise au juge du fond. En outre, dans le cadre de cette procédure, l'article 20*bis* de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive (ci-après LDP) prévoit la délivrance d'un mandat d'arrêt spécifique en vue de la comparution immédiate. La comparution devant le tribunal correctionnel a lieu, au plus tôt, dans les quatre jours, et, au plus tard, dans les sept jours de la délivrance du mandat d'arrêt. Le tribunal statue séance tenante ou dans les cinq jours après la mise en délibéré.

Des délais aussi serrés doivent permettre à la police et à la justice de faire preuve d'une grande réactivité.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorstel neemt de tekst, met een aantal aanpassingen, over van voorstel DOC 54 2942/001.

Het vertrouwen van de burger in justitie is zoek. Eén van de oorzaken is dat er in hoofde van de bevolking niet altijd gepast gereageerd wordt op het plegen van bepaalde misdrijven. Wanneer bijvoorbeeld een relschopper vernielingen aanbrengt aan winkelpanden, maar daar pas een jaar later door de rechter voor ter verantwoording geroepen wordt, leidt dit tot onbegrip. Als er tussen het plegen van een eenvoudig, maar daarom niet minder ernstig, misdrijf en het effectief berechten van de dader een te lange tijd verstrijkt, tast dit het veiligheidsgevoel van de burger aan. Bovendien doet dit bij de dader een indruk van straffeloosheid ontstaan. Ondanks dat het misschien gaat om minder zware misdrijven, moet toch het signaal gegeven worden dat de samenleving bepaalde gedragingen niet duldt. Een geïntegreerd lik-op-stuk-beleid van politie én justitie vereist dat daders opgepakt, berecht en gestraft worden zonder enig verlet.

Met de wet van 28 maart 2000 trachtte de wetgever aan deze doelstelling te voldoen. De zogenaamde procedure van onmiddellijke verschijning werd aan het Wetboek van strafvordering toegevoegd (artikel 216*quinquies* e.v. Sv.). Deze procedure is gericht op eenvoudige strafzaken, die weliswaar voldoende ernstig zijn om een aanhoudingsbevel te rechtvaardigen, maar onvoldoende complex om een gerechtelijk onderzoek te vorderen. Het dient bovendien te gaan om strafbare feiten die op heterdaad werden ontdekt of de bezwaren aangevoerd binnen de maand volgend op het plegen van het misdrijf moeten toereikend zijn om de zaak aan de rechter ten gronde voor te leggen. Binnen deze procedure is er tevens een specifiek bevel tot aanhouding met het oog op onmiddellijke verschijning voorzien in artikel 20*bis* van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis (hierna WVH). De verschijning voor de correctionele rechtbank geschiedt na ten vroegste vier en ten hoogste zeven dagen, te rekenen vanaf het uitvoerdigen van het bevel tot aanhouding. De rechtbank doet uitspraak tijdens de terechtzitting of binnen vijf dagen nadat de zaak in beraad werd genomen.

Dergelijke strikte termijnen zorgen ervoor dat politie en justitie zeer kort op de bal zouden kunnen spelen.

Dans un arrêt du 28 mars 2002¹, la Cour constitutionnelle a cependant annulé partiellement la procédure de comparution immédiate, rendant ainsi la procédure inutilisable dans la pratique. Nous souhaitons dès lors rétablir la législation annulée de manière à réinstaurer une véritable procédure accélérée en Belgique. La procédure accélérée est en effet tout à fait appropriée pour les multirécidivistes, les événements, les violences contre les personnes exerçant une fonction publique ou les violences commises dans le cadre de sorties.

Afin de rendre la procédure de comparution immédiate à nouveau opérationnelle, nous proposons d'apporter à la loi des petites modifications qui répondent aux exigences et arguments de la Cour constitutionnelle.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 2

La Cour constitutionnelle a annulé deux points de l'article 216^{quinquies} du Code d'instruction criminelle. Le premier concerne les personnes pouvant être appelées devant le tribunal correctionnel en vue d'une comparution immédiate. Dans sa rédaction originale, l'article 216^{quinquies} indique qu'il s'agit de toute personne qui, en application de l'article 20bis de la loi du 20 juillet 1990 sur la détention préventive, est détenue ou a été laissée en liberté aux conditions des articles 35 et 36 de ladite loi. Cela signifie que la procédure de comparution immédiate pourrait s'appliquer à la fois aux personnes détenues et aux personnes mises en liberté sous conditions par le juge d'instruction. Or, la loi du 28 mars 2000 n'a pas prévu de dispositif pour les prévenus mis en liberté conditionnelle par le juge d'instruction, mais bien pour les prévenus en détention préventive. Selon la Cour constitutionnelle, cette distinction a instauré une différence de traitement injustifiée entre les prévenus pour qui un mandat d'arrêt a été délivré, pour lesquels la loi décrit la procédure qui leur sera appliquée, et les prévenus laissés en liberté par le juge d'instruction, pour lesquels la loi ne prévoit rien. C'est pourquoi elle a annulé les mots "*ou a été laissée en liberté aux conditions des articles 35 et 36 de ladite loi*". Afin de lever toute ambiguïté à cet égard, nous avons pris

¹ Cour d'arbitrage, 28 mars 2002, n° 56/2002.

Het Grondwettelijk Hof heeft de procedure van onmiddellijke verschijning echter gedeeltelijk vernietigd in een arrest van 28 maart 2002.¹ Hierdoor is de procedure in de praktijk onbruikbaar geworden. Wij wensen de vernietigde wetgeving dan ook te herstellen zodat er in België opnieuw een volwaardige snelrechtprocedure van kracht is. Snelrecht is immers uiterst geschikt voor veelplegers, bij evenementen, geweld tegen personen met een publieke functie of uitgaansgeweld.

Om de procedure van onmiddellijke verschijning opnieuw operationeel te maken, worden er kleine wetswijzigingen voorgesteld die tegemoet komen aan de eisen en argumenten van het Grondwettelijk Hof.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2

In artikel 216^{quinquies} van het Wetboek van strafvordering werden twee onderdelen door het Grondwettelijk Hof vernietigd. Een eerste aspect heeft betrekking op wie met het oog op onmiddellijke verschijning voor de correctionele rechtbank kan worden opgeroepen. Volgens het oorspronkelijke artikel 216^{quinquies} Sv. gaat het met name om eenieder die overeenkomstig artikel 20bis WVH in hechtenis wordt gehouden of in vrijheid is gesteld met inachtneming van de voorwaarden omschreven in de artikelen 35 en 36 van diezelfde wet. Dat betekent dat de procedure van onmiddellijke verschijning van toepassing zou kunnen zijn zowel op personen die in hechtenis worden gehouden als op personen die in vrijheid onder voorwaarden zijn gesteld door de onderzoeksrechter. De wet van 28 maart 2000 heeft echter geen regeling voorzien voor beklaagden die door de onderzoeksrechter in voorwaardelijke vrijheid worden gesteld, terwijl dit wel het geval is voor beklaagden die zich wel in voorlopige hechtenis bevinden. Dit onderscheid maakt volgens het Grondwettelijk Hof dat er een onverantwoord verschil in behandeling is tussen beklaagden tegen wie een bevel tot aanhouding wordt uitgevaardigd, voor wie de wet de procedure beschrijft die op hen zal worden toegepast, en diegenen die door de onderzoeksrechter in vrijheid zijn gesteld, voor wie de

¹ Arbitragehof, 28 maart 2002, nr. 56/2002.

le parti de n'apporter aucune modification à cet égard, de sorte que la procédure de comparution immédiate ne pourra plus s'appliquer qu'aux personnes placées en détention préventive conformément à l'article 20bis.

Un deuxième point concerne l'impossibilité initialement prévue de former opposition contre le jugement rendu par défaut conformément à la procédure de comparution immédiate, tout suspect arrêté selon la procédure ordinaire ayant, en revanche, le droit, s'il a été condamné par défaut, de faire opposition au jugement dans les quinze jours qui suivent le jour de sa signification (article 187 du Code d'instruction criminelle). Il existe donc, en l'espèce, une différence de traitement entre le suspect soumis à la procédure ordinaire et le prévenu faisant l'objet de la procédure de comparution immédiate. La Cour constitutionnelle estime cependant que l'exclusion de l'ouverture de l'opposition est une mesure de la procédure de comparution immédiate qui impose à l'exercice des droits de la défense du prévenu des restrictions sans rapport raisonnable de proportionnalité avec les objectifs poursuivis. L'article 216quinquies, § 3, alinéa 3, du Code d'instruction criminelle ayant été annulé, la règle générale prévue à l'article 187 du même Code pourra s'appliquer et le prévenu pourra faire opposition.

Les alinéas 1er et 2 de l'article 216quinquies, § 3, du Code d'instruction criminelle ont également été annulés par la Cour constitutionnelle. Ces alinéas portent respectivement sur le délai relatif à la comparution devant le tribunal et sur le délai dans lequel le tribunal doit rendre sa décision finale. La Cour constitutionnelle estime que les délais prévus sont disproportionnés mais n'a pas fourni de motivation parfaitement claire à ce sujet. Sans doute a-t-elle pris cet aspect en compte lors de l'évaluation globale de la procédure de comparution immédiate. Étant donné qu'il a été tenu compte des exigences de la Cour constitutionnelle pour tous les autres points de la procédure (limitation du champ d'application, élargissement des possibilités de remise de la cause et suppression de l'impossibilité de former opposition), nous estimons que les délais initialement prévus sont bel et bien proportionnés. Par conséquent, il convient de rétablir les alinéas 1er et 2 de l'article 216quinquies, § 3, du Code d'instruction criminelle, tels que formulés dans la loi du 28 mars 2000.

wet niets bepaalt. Bijgevolg werden de woorden "*of in vrijheid is gesteld met inachtneming van de voorwaarden omschreven in de artikelen 35 en 36 van voornoemde wet*" vernietigd. Om elke potentiële onduidelijkheid uit te sluiten, verkiezen de indieners van dit voorstel om hieromtrent geen wijziging aan te brengen zodat de procedure van onmiddellijke verschijning nog enkel zal kunnen gelden voor personen die zich overeenkomstig artikel 20bis in voorlopige hechtenis bevinden.

Een tweede aspect betreft de oorspronkelijk voorziene onmogelijkheid om verzet aan te tekenen tegen het vonnis dat bij verstek is gewezen overeenkomstig de procedure van onmiddellijke verschijning. Wanneer een verdachte volgens de gewone procedure is aangehouden, heeft deze daarentegen wel het recht om, indien hij bij verstek is veroordeeld, tegen het vonnis in verzet te komen binnen een termijn van vijftien dagen na de dag waarop het vonnis is betekend (artikel 187 Sv.). Het gaat hier dus om een verschil in behandeling tussen de verdachte die aan de gewone procedure onderworpen is en de beklaagde ten aanzien van wie de procedure van onmiddellijke verschijning wordt toegepast. Het Grondwettelijk Hof heeft geoordeeld dat de uitsluiting om verzet aan te tekenen een van de maatregelen in de procedure van onmiddellijke verschijning is, die aan de uitoefening van de rechten van verdediging van de beklaagde beperkingen oplegt die niet in redelijk verband van evenredigheid staan tot de nagestreefde doelstellingen. Artikel 216quinquies Sv., § 3, derde lid, werd vernietigd, waardoor de algemene regel van artikel 187 Sv. geldt en het aantekenen van verzet mogelijk is.

Ook het eerste en tweede lid van artikel 216quinquies, § 3, Sv. werden door het Grondwettelijk Hof vernietigd. Zij hebben betrekking op de termijn waarbinnen respectievelijk de verschijning voor de rechtbank en de uiteindelijke uitspraak moet geschieden. Het Grondwettelijk Hof oordeelde dat de voorziene termijnen niet proportioneel waren, maar bood daarvoor geen volledig duidelijke motivering. Wellicht werd dit aspect mee in rekening genomen bij de globale beoordeling van de procedure van onmiddellijke verschijning. Vermits er voor alle andere aspecten van de procedure wordt tegemoet gekomen aan de eisen van het Grondwettelijk Hof (nl. inperking van het toepassingsgebied, uitbreiding van de mogelijkheid om de behandeling van de zaak uit te stellen en schrapping van de onmogelijkheid om verzet aan te tekenen) zijn de indieners van mening dat de oorspronkelijk voorziene termijnen wel degelijk evenredig zijn. Bijgevolg dienen lid 1 en lid 2 van artikel 216quinquies, § 3, Sv. te worden hersteld zoals voorzien was in de wet van van 28 maart 2000.

Article 3

L'article 216septies du Code d'instruction criminelle concerne la possibilité, pour le tribunal, de remettre la cause. Pour l'heure, la remise n'est cependant autorisée qu'à deux fins, à savoir pour procéder à l'audition de témoins ou pour faire procéder à une enquête sociale. La Cour constitutionnelle estime qu'il s'agit également d'une limitation des droits de la défense du prévenu disproportionnée par rapport au but poursuivi. Nous souhaitons dès lors que les possibilités d'accorder une remise ne soient plus limitées, mais autoriser la remise de manière générale. Il appartiendra dès lors au tribunal de statuer sur le bien-fondé de la demande de remise.

Article 4

L'article 20bis, § 1er, alinéa 1er de la LDP fixe les conditions auxquelles il faut satisfaire afin de pouvoir requérir un mandat d'arrêt en vue de comparution immédiate. D'une part, il doit s'agir d'un fait punissable d'un emprisonnement correctionnel principal d'un an sans excéder dix ans en application de la loi sur les circonstances atténuantes. D'autre part, l'infraction doit être flagrante ou les charges, réunies dans le mois qui suit la Commission de l'infraction, doivent être suffisantes pour soumettre l'affaire au juge du fond. La Cour constitutionnelle a annulé cette disposition au motif que le champ d'application est trop étendu. La Cour constitutionnelle considère que le législateur n'a pas indiqué avec une précision suffisante dans quel cas il peut être dérogé aux garanties offertes par le droit commun, et donc que le législateur a méconnu les exigences particulières de précision, de clarté et de prévisibilité auxquelles doivent satisfaire les lois en matière pénale, ce dont résulte une différence de traitement injustifiée.

La présente proposition de loi vise à délimiter plus clairement le champ d'application de la procédure de comparution immédiate. Premièrement, il apparaît qu'il existe surtout une certaine imprécision au sujet du plafond prévu à l'article 20bis, § 1er, de la LDP, et donc à propos du plafond de dix ans en application de la loi sur les circonstances atténuantes. La question de savoir si ce plafond doit être considéré *in concreto* ou *in abstracto* est débattue. Il est proposé d'adapter la formulation de manière à établir clairement qu'il s'agit d'une notion abstraite. Une approche *in concreto* aurait en effet pour conséquence que la procédure de comparution immédiate

Artikel 3

Artikel 216septies van het Wetboek van strafvordering handelt over de mogelijkheid voor de rechtbank om de zaak uit te stellen. Uitstel is momenteel echter enkel toegestaan voor twee doeleinden, namelijk om getuigen te horen of om een maatschappelijke enquête te doen verrichten. Ook in deze is het Grondwettelijk Hof van mening dat dit een inperking van de rechten van verdediging van de beklaagde uitmaakt, die niet evenredig is met het nagestreefde doel. Wij wensen dan ook de mogelijkheden waarvoor een uitstel kan worden toegekend niet langer te beperken, maar in het algemeen toe te laten. Het komt dan toe aan de rechtbank om te oordelen of het verzoek tot uitstel al dan niet gegrond is.

Artikel 4

Artikel 20bis, § 1, eerste lid WVH bepaalt aan welke voorwaarden voldaan moet zijn om een bevel tot aanhouding met het oog op onmiddellijke verschijning te kunnen vorderen. Het moet enerzijds gaan om een feit dat wordt gestraft met een correctionele hoofdgevangenisstraf van een jaar die overeenkomstig de wet op de verzachtende omstandigheden tien jaar niet te boven gaat. Anderzijds dient het te gaan om een op heterdaad ontdekt misdrijf of de bezwaren aangevoerd binnen de maand volgend op het plegen van het misdrijf dienen toereikend te zijn om de zaak aan de rechter ten gronde voor te leggen. Het Grondwettelijk Hof heeft deze bepaling vernietigd omdat het toepassingsgebied te ruim is bepaald. Volgens het Hof heeft de wetgever met onvoldoende nauwkeurigheid bepaald in welke gevallen kan worden afgeweken van de in het gemeen recht geboden waarborgen en heeft hij aldus de bijzondere vereisten miskend van nauwkeurigheid, duidelijkheid en voorzienbaarheid waaraan de wetten in strafzaken moeten voldoen. Daaruit volgt dat er een verschil in behandeling is zonder redelijke verantwoording.

Dit wetsvoorstel heeft tot doel om het toepassingsgebied van de procedure van onmiddellijke verschijning duidelijker af te bakenen. Ten eerste blijkt er vooral onduidelijkheid te bestaan over de maximumdrempel die in artikel 20bis, § 1, eerste lid, WVH is bepaald, met name die van tien jaar met inachtneming van de wet op de verzachtende omstandigheden. De vraag of deze maximumgrens *in concreto*, dan wel *in abstracto* moet benaderd worden, geeft aanleiding tot discussie. Er wordt voorgesteld de formulering aan te passen zodat vast staat dat het gaat om een abstracte benadering. Zou er gekozen worden voor een benadering *in concreto*, dan zou dit

serait, en principe, applicable à tous les crimes correctionnalisables.² En outre, la circulaire du Collège des procureurs généraux appelle également à n'appliquer la procédure de comparution immédiate que pour autant que le fait ne soit pas punissable d'un emprisonnement correctionnel principal excédant dix ans.³ C'est dès lors cette même formulation du plafond qui est reprise dans l'article 20*bis*, § 1er, alinéa 1er, de la LDP.

Une deuxième condition d'application de la procédure de comparution immédiate a trait à la complexité de l'affaire. La procédure rapide est uniquement prévue pour les affaires simples qui ne nécessitent pas une enquête approfondie. C'est pourquoi l'article 20*bis*, § 1er, alinéa 1er, 2°, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive prévoit la condition suivante: "l'infraction est flagrante ou les charges, réunies dans le mois qui suit la commission de l'infraction, sont suffisantes pour soumettre l'affaire au juge du fond". La présente proposition de loi souhaite y ajouter le cas où l'accusé reconnaît les faits. En effet, ces aveux indiquent également qu'il n'est pas nécessaire de mener une enquête approfondie et permettent de porter rapidement l'affaire devant la justice.

Une dernière modification concerne la première modification apportée par l'article 2 de la présente proposition de loi. Comme indiqué plus haut, l'article 2 supprime la possibilité d'appliquer la procédure de comparution immédiate aux prévenus placés en liberté conditionnelle par le juge d'instruction conformément aux articles 35 et 36 de la loi relative à la détention préventive. Étant donné que la procédure de comparution immédiate ne vaudra dès lors plus que pour les prévenus en détention préventive, cette procédure ne sera plus soumise aux dispositions de la loi sur la détention préventive relatives à la liberté sous conditions et à la libération sous conditions. Il conviendra dès lors également de supprimer la mention des articles 35 à 38 à l'article 20*bis*, § 4, de la loi relative à la détention préventive.

tot gevolg hebben dat de procedure van onmiddellijke verschijning in principe voor alle correctionaliseerbare misdaden toepasbaar zou zijn.² Bovendien wordt ook in de omzendbrief van het College van procureurs-generaal opgeroepen om de procedure van onmiddellijke verschijning enkel toe te passen voor zover het feit niet kan gestraft worden met een hoofdgevangenisstraf van meer dan tien jaar.³ Het is dan ook diezelfde formulering voor de maximumdrempel die wordt overgenomen in artikel 20*bis*, § 1, eerste lid, WVH.

Een tweede toepassingsvoorwaarde om van de procedure van onmiddellijke verschijning gebruik te kunnen maken, behelst de complexiteit van de zaak. De snelrechtprocedure is enkel bedoeld voor eenvoudige zaken waarin geen uitgebreid onderzoek noodzakelijk is. Artikel 20*bis*, § 1, eerste lid, 2°, WVH spreekt dan ook over "een op heterdaad ontdekt misdrijf of de bezwaren aangevoerd binnen de maand volgend op het plegen van het misdrijf zijn toereikend om de zaak aan de rechter ten gronde voor te leggen." Dit wetsvoorstel wil er nog de situatie aan toevoegen dat de beklaagde de feiten bekend. Ook dit wijst er immers op dat er geen complex onderzoek moet gevoerd worden, wat het mogelijk maakt om de zaak op korte termijn voor de rechter te brengen.

Een laatste wijziging heeft betrekking op de eerste wijziging die met artikel 2 van dit wetsvoorstel wordt doorgevoerd. Zoals hoger aangegeven, schrapt artikel 2 de mogelijkheid om de procedure van onmiddellijke verschijning toe te passen op beklaagden die door de onderzoeksrechter in voorwaardelijke vrijheid werden gesteld overeenkomstig de artikelen 35 en 36 WVH. Vermits de procedure van onmiddellijke verschijning daardoor enkel nog zal gelden voor beklaagden die zich in voorlopige hechtenis bevinden, is deze procedure dan ook niet meer onderworpen aan de bepalingen uit de wet op de voorlopige hechtenis die betrekking hebben op de vrijheid onder voorwaarden en invrijheidstelling onder voorwaarden. De artikelen 35 tot en met 38 dienen bijgevolg ook geschrapt te worden uit artikel 20*bis*, § 4, WVH.

Kristien VAN VAERENBERGH (N-VA)

² J. Meese, "De onmiddellijke verschijning in strafzaken: bevoegdheidsprikelen gerelateerd aan wettelijke herhaling en/of samenloop", T. Strafr. 2002, 97.

³ COL 8/2000 du Collège des procureurs généraux.

² J. Meese, "De onmiddellijke verschijning in strafzaken: bevoegdheidsprikelen gerelateerd aan wettelijke herhaling en/of samenloop", T. Strafr. 2002, 97.

³ COL 8/2000 van het College van procureurs-generaal.

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 216^{quinquies} du Code d'instruction criminelle, inséré par la loi du 28 mars 2000 et partiellement annulé par l'arrêt n° 56/2002 de la Cour constitutionnelle, il est inséré un § 3 rédigé comme suit:

“§ 3. La comparution devant le tribunal a lieu au plus tôt après quatre jours mais dans les sept jours à compter de la délivrance du mandat d'arrêt en vue de la comparution immédiate.

Le tribunal statue soit séance tenante, soit dans les cinq jours après la mise en délibéré.”

Art. 3

Dans l'article 216^{septies} du même Code, inséré par la loi du 28 mars 2000, l'alinéa 1er est remplacé par ce qui suit:

“Le tribunal peut remettre à une ou plusieurs audiences la cause pour autant qu'il la prenne en délibéré au plus tard quinze jours après l'audience d'introduction prévue à l'article 216^{quinquies}, § 3. Cette remise est décidée d'office ou à la demande du prévenu, de la partie civile ou du procureur du Roi si le tribunal juge la demande de remise fondée.”

Art. 4

Dans l'article 20bis de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, inséré par la loi du 28 mars 2000 et partiellement annulé par l'arrêt n° 56/2002 de la Cour constitutionnelle, les modifications suivantes sont apportées:

1) avant l'alinéa 1er, il est inséré un alinéa rédigé comme suit:

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 216^{quinquies} van het Wetboek van strafvordering, ingevoegd bij de wet van 28 maart 2000 en gedeeltelijk vernietigd bij arrest nr. 56/2002 van het Grondwettelijk Hof, wordt aangevuld met een paragraaf 3, luidende:

“De verschijning voor de rechtbank geschiedt na ten vroegste vier en ten hoogste zeven dagen te rekenen van de uitvaardiging van het bevel tot aanhouding met het oog op onmiddellijke verschijning.

De rechtbank doet uitspraak tijdens de terechtzitting of binnen vijf dagen nadat de zaak in beraad is genomen.”

Art. 3

In artikel 216^{septies} van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 28 maart 2000, wordt het eerste lid vervangen als volgt:

“De rechtbank kan de zaak eenmaal of meermaals uitstellen op voorwaarde dat zij deze uiterlijk vijftien dagen na de inleidingszitting bedoeld in artikel 216^{quinquies}, § 3, in beraad neemt. Tot dit uitstel wordt beslist ambtshalve of op verzoek van de beklaagde, van de burgerlijke partij of van de procureur des Konings, indien de rechtbank het verzoek tot uitstel gegrond acht.”

Art. 4

In artikel 20bis van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, ingevoegd bij de wet van 28 maart 2000 en gedeeltelijk vernietigd bij arrest nr. 56/2002, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1) voor het eerste lid wordt een lid toegevoegd, luidende:

“§ 1er. Le procureur du Roi peut requérir un mandat d’arrêt en vue de la comparution immédiate, conformément à l’article 216^{quinqüies} du Code d’instruction criminelle, si les conditions suivantes sont réunies:

1° le fait est punissable d’un emprisonnement correctionnel principal d’un an et non punissable d’un emprisonnement principal de plus de dix ans;

2° l’infraction est flagrante, le prévenu a reconnu les faits, ou les charges, réunies dans le mois qui suit la commission de l’infraction, sont suffisantes pour soumettre l’affaire au juge du fond.”;

2) dans le paragraphe 4, les dispositions des tirets 9 à 13 sont abrogées.

15 juillet 2019

“§ 1. De procureur des Konings kan overeenkomstig artikel 216^{quinqüies} van het Wetboek van strafvordering een bevel tot aanhouding met het oog op onmiddellijke verschijning vorderen indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1° het feit wordt gestraft met een correctionele hoofd-gevangenisstraf van een jaar en kan niet worden gestraft met een hoofdgevangenisstraf van meer dan tien jaar;

2° het gaat om een op heterdaad ontdekt misdrijf, de beklaagde heeft de feiten bekend, of de bezwaren aangevoerd binnen de maand volgend op het plegen van het misdrijf zijn toereikend om de zaak aan de rechter ten gronde voor te leggen.”;

2) in paragraaf 4 worden de bepalingen onder het negende tot en met het dertiende gedachtestreepje opgeheven.

15 juli 2019

Kristien VAN VAERENBERGH (N-VA)